

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 40.

Indult Bétsből, Kedden, Május' 19-dikén, 1829.

B é t s.

Ts. Nemes Besse János Ur, Ó-Gyallai birtokos Hazánkfija Ns. Komárom Vármegyéből, ki már a' Földnek három részében utazván, több napkeleti 's nyugoti nyelveket beszéll, Ó Ts. K. Felségétől kegyelmes engedelmet nyert arra, hogy magát ama híres Utazónak Báró Humboldt Úrnak társaságához kapcsolván az Ural hegyeket bejárja, onnan a' Kaukaszus hegyekhez vegye útját, és kinyomozhassa, ha valyon vagynak e' még ott Magyar eredetű lakosok, vagy hogy mennyiben egyez a' hozzánk leginkább hasonlító népeknek nyelvek a' miénkel, 's nem lehetne e' ennél fogva Óseink hajdani lakhelyét kitanúlni. A' tisztelt Úr ezen folyó hónap 20-dikán indul útnak Ázsia felé, minekutánna el-tökéltett nagy szándékának elérhetésére Hazánk több nemes gondolkozású Nagyjainak valamint hathatós pártfogásokat, úgy a' nagy költséggel járó utazásra, segedelmeket is szerentséje vala tapasztalni.

Nagy Britannia.

London, Május 6-ikán. A' hat Katholikus Pairek között, kik a' Felsőházban már széket foglaltak, úgy mint: a' Norfolk-i Hertzeg, Lord Dormer és Clifford a' Ministerialis oldalon, 3 pedig, úgy mint: Lord Stafford, Stourton, és Petre az Oppositiona-

lis oldalon vettek helyet. — Május 2-ikán nagy Kabinétgyűlés tartatott a' Külső Ministernél. Az előtti napon az Orosz és Frantzia Követek Hertzeg Wellingtonnal és Gróf Aberdeennel hosszú Conferentziákat tartának.

A' Felső Házban Május 4-ikén Marquis Anglesea (némelly kevésbbé fontos tárgyaknak előfordulása után) felállott, hogy Vice Királyságáról, mellyet Irlandián vitt vitt vala, számot adna, és azon környülállásokat, mellyek visszahívattatását okozták, felvilágosítaná. Beszédének elején megjegyezte, hogy ő vádolni senkit mást nem akar, hanem csak magát menteni, és megbizonyítani, hogy ő az Irlandiai békételenségeknek nem oka, ő a' Katholikusoknak hatalmát nem nevelte, a' Katholikus Egyesületet szemmel tartotta, 's a' t. Mind ezeknek megbizonyítására felolvasott némelly leveleket, mellyeknek előmutatására néki a' legfelsőbb helyről engedelme volt. Itt felolvasta a' Marquis Mart. 2-ikán (1828) Hertzeg Wellingtonhoz írott levelét, és sorjában a' Ministerium tagjaihoz útasított írásait, Irlandia állapotja felől, mellyek között egyikben ez fordul elő: „Én nem látok a' dolgok mostani állapotjának megorvoslására semmi eszközt, hanemha Oconel és Shiel Urakat a' Katholikus Egyesülettől elvonom és az Alsó Házba küldöm“ (Tetszés). Felolvasta továbbá Her-

tzeg Wellingtonnak ő hozzá írott leveleit, 's beszédjét azzal a' kívánsággal végezte, hogy terjesztessék a' Háznak eleibe párban azon levél, mellyet a' Belső Minister Febr. 10-ikén az Irlandiai Lord-Helytartóhoz küldött, és annak Febr. 14-kéről való válasza. — Hertzeg Wellington ellene volt ezen kívánságnak, ezt mondván: a' Háznak semmi köze nintsen az Ő Fge szolgáinak elbotsátásával, kivéven az olyan eseteket, a' mikor az által a' Közönség kárt szenved, vagy midőn a' Parlament szükségesnek véli valakinek, a' ki Hivatalában gonoszúl jár el, elbotsáttatását kívánni. Egyébaránt a' Marquis felét sem olvasta el a' levelezésnek, és a' leveleknek némely fontosabb helyeit kihagyta, mellyek nélkül az egész dolgot nem lehet megérteni. Másfelől felolvasott olyanokat, mellyek a' legtitkosabbak közé tartoznak, mellyek egyedül egy Irlandiai Vice Király és a' Ministerium között járhatnak, azokat tudniillik, mellyekben a' Monarcha gondolkozása és vélekedése foglaltatik. Azt mondja ugyan a' Marquis, hogy néki arra engedelmé van. De én azt nem hiszem. (Halljuk). A' Király maga parantsolta, látván a' folyt levelezésből, hogy a' bizodalom, mellynek a' Ministerium és az Irlandiai Lord-Helytartó között szükségesképpen meg kell lenni, tovább fel nem állhat, hogy a' Marquis az Irlandiai Helytartóságból tétessék ki: annál fogva ő (a' Hertzeg) meg van róla győződve, hogy a' Király ama leveleknek felolvasására nem adott engedelmet. Itt hosszasan menté a' Hertzeg magát a' Marquishoz mutatott viselkedésére nézve. Az Irlandiai Helytartó igen széles hatalommal bír, szélesebbel, mint más akármely jobbágy Európában, de a' mellyet az Országlószéknek felvigyázatja alatt kell gyakorolni, a' szerént a' mint a' Koronának felelés terhe alatt álló

Szolgái útasítást adnak. Ő Kötelességének tartotta a' Helytartót figyelmeztetni, hogy az Országlószéknek tzeljától távozni kezd. Így eredt ama levelezés, mellynek megtörténeése után ő és a' Marquis mint Minister és Vice Király egy lélekkel nem szolgálhattak. A' Marquisnak vissza hívattatása a' Királynak jóváhagyásával és a' Ministereknek egyezésével esett, — 's a' t. 's a' t. A' Hertzeg azzal rekesztette bé beszédjét, hogy ő minden személyes tekintetektől távol, kötelessége és lelkiismerete szavát követte. — A' Marquis kívánsága, voks számlálás nélkül vissza vettett.

Sok helyeken az Országban békétlenség mutatja magát, különösen a' Manufakturás Vidékeken. Rochdaleban a' Takátsok April. 28-kán magokat egybeadván öszvetörték 's rontották az olyan takátsoknak szövöszékeiket, a' kik a' közönséges ár alatt dolgoznak. A' kitesapongások folytak a' következő napokon is, úgy hogy kéntelen volt a' Felsőség Manchesterből egy Kompania Dragonyosságot és Oldhamból egy Osztály gyalogságot hívni a' rendnek vissza állítására. — Hasonló jelenés történt Hurdshildban, a' hol a' Pamut- és len-takátsok April. 28-kán 's 29-kén fekete fátyollal bevontt zászlóval a' város útszáit bejárták, 's a' Halál-marsot húzatván, a' Fábrikák ablakait béverték, — míg nem ide is katonaság hívattatott.

A' Manchesteri Újság így elmélkedik: „A' Manufakturai mívek és portékák nem kelnek, mindennek száll alább az árra (a' gabonát kivéven), mivel a' Kereskedés nem folyhat. A' Portugalliával való Kereskedésnek, az ott való Országlószéknek mostani állapotja miatt, vége van; a' Spanyol Országi és Éjszak-Afrikai, a' Gibráltári Sárgahideg miatt meg szünt; a' Levantei Kereskedés a' Keleti háború miatt nem folyhat; az Éj-

szak-Amérikai, az oda való Tariffa miatt; a' dél-Amérikai az új Státusoknak belső háborúságai miatt. Más piatzok p. o. Brasilia és Kelet India elvagynak borítva a' vitt Portékák sokaságától, a' minek természetesen az a' következése, hogy oda újakat vinni ismét, nem nyereség. A' Kereskedésnek ezen közönséges megtsökkenését érzi az egész Ország. Ide járúl a' mult esztendei szűk termés, melly a' mostani inségnek és békételenségnek egyik szülő oka." —

Angliába a' multesztendőben bevitt Szeszes Italok (a' Harmintzados-Vám laistrom szerént) ötödfél milliion font sterlinget hajtottak bé a' kints tárba. Bévitett ugyan is Pálinka 4,658,398 Gallon, (1 Gallon = két pint) Bor 7,447,469 Gallon. — Az Országban magában főzött Pálinka: 25,849,948 Gallont tett, a' mitől az Adó 4,955,554 f. st. volt.

A' Carroni (Skotziában) híres vas-hámorban most egynehány hosszú ágyúk öntetnek, mellyek különös alkotásúak, úgy hogy ámbár az általmérőjük éppen az, melly a' 64 fontos (golyóbisú) Ágyúké, a' Kaliber (a' fűrt lyuknak általmérője) még is csak $1\frac{1}{2}$ újjnyi. Ezek nagy sebességgel fogják a' kartátsokat löni, és a' mint hiszik a' mostani Török Háborúban használtatni fognak, mert néha néha egy Orosz jelenik meg a' műhelyben, a' ki az Öntést igazgatja.

A' Tunnelről, mellyről olly rég-ólta semmit sem lehet hallani, ismét hallunk valamit. April. 28-kán gyűlést tartottak az Aktzia-Birtokosok (a' Tunnel költségeit vivő Aktziás-társaságnak tagjai) Smith Úrnak előlülése alatt. Né-melley tagok azt tanatsolták, hogy az Egészet alkuba kell adni valakinek, még pedig természetesen annak, a' ki legkevesebért magára vállalja az Egésznek kivitelét. A' Gyűlés erről akar vala ta-

nátskozni. De minekutánna a' Társaság titoknokja Butler Úr jelentette, hogy az Országlószéknek némelley tagjai az építést megnézték, mivel Hertzeg Wellington szeretne az egészről tiszta esméretet szerezni: Sweet Úr és mások azt sürgették, hogy a' Contractusba adással tanátsos lesz késni, mivel ha az Országlószéknél megtudnák, hogy Brunel Úron kívül más Ingenieur akara' Társaság fel venni, könnyen megeshetnék, hogy kezét az Országlószék viszsza vonja.

Frantzia Ország.

Páris, Május 8-dikán. A' Követek Háza Május 4-ikén elkezdette az 1828-ik Esztendei Költségekre a' Ministeriumtól kért Pótlék Hitel felett való Vítatásokat. Marchal, Constant B., Bignon, Sebastiani, Salverte 'sa' t. Urak tüzesen kikeltek ezen alkalmatossággal hajdani Minister Peyronnet Úr ellen, a' ki (1828 ban) a' Budgeton túl ment, nevezetesen az Ország költségén egy ebédlő Szalát építtetett a' maga Palotájában. Május 5-ikén folytattattak a' Vítatások. Dupin Úr azt tanatsolta, hogy a' mostani Finantz Minister idézze törvény elébe a' hajdani Justitz Ministert Peyronnet Urat, és vegye-meg rajta az Ebédlőszalára tett költségeket. Ezen tanátslás, ellent nem állván a' Finantz-és Tengeri-Ministernek ellenzése, elfogadtatott. De midőn az ezen tanátslás értelmé szerént megváltoztatott egész tzikely felett voksolni kellene: a' jobb Oldal és a' jobb Centrum a' Házat elhagyták, úgy hogy csak 202 Szavazó maradt benn 's annál fogva (minthogy 212 Szó kívántatik meg a' tellyes határozásra) a' voksolás elmaradt. — Következő nap Május 6-ikán mind a' jobb mind a' bal Oldal számosan felgyűlt, és a' Dupin

Úr tanátslása szerént változtatott tzikkely 186 voksal (144 ellen) megállítatott.

A' búza árrának felmenetele sok helyeken, mint: Neversben, Montmoreillonban, Lavalban, Fougèresben, Dieppeben, Lillében 's a' t. háborgásokat és rendeletlenségeket okozott; a' gabonásszekereket megtámadták és a' búza vékájának árrát magok meghatározván, lemérték 's a' t. úgy hogy fegyveres embereket kellett az Elöljáróságnak előállítani, 's a' zendülésnek fejeit, kik néhol paraszt-aszszonyok valának, fogságba tétetni. Fougèresben kéntelen volt az Elöljáróság a' gabona árrát erőszakosan oltsóbbra határozni. — A' Moniteur, midőn ezen békétlenségeket elbeszéli utánna teszi: „Ez a' drágaság nem fog tartós lenni, mert annak oka nem a' gabonának valóságos szűk volta. A' honnan néhány napok olta sok Megyéből jö a' tudósítás, hogy a' búza árra lejjebb ment. A' Coëni Révbe közelébbről 100—150 gabonával terhelt Hajók várattatnak, 's a' Havrei Éléstárban 26,000 Hectoliter Buza áll készen; 's az Országlószék gondoskodni fog, hogy a' gabona kereskedés szabadabban megindittatván a' piatzokon a' szokott arány vissza álljon.“

A' négy Chinai Ifjak Május 5-kén a' Belső Ministernek udvarlására mentek, a' ki is őket nagy nyájassággal fogadta. Megmutattattak nékiek némelly Chináról írott könyvek, a' többek között Guignesnek Chinai Szótárja, és a' Chinai Birodalomnak leírása Malpierre-től. Ez utolsó munka sok festett képekkel díszeskedik, mellyek olly elevenen vagynak találva, hogy az idegen ifjak nagy tsudálkozásra ragadtattak, és úgy tetszett nékiek, mintha egy pillantásig Hazájokba lennének által tételve.

Calemar de Lafayette Úr, a' kit a' reá régólta boszszús Plagniol

meglött. Máj. 4-ikén eltemettetett. Utolsó órájában több ízben felkiáltott, hogy gyilkosának megenged. Midőn hallaná, hogy a' Király és a' Kir. familia tudakozódnak miben létéről, így szóllott: „a' nagy jóság, a' Király megvigasztalt, nyugodtan halok meg.“ Plagniol a' hajdani Kiköltözöttek között, reménylette, hogy a' Kiköltözötteknek adandó Kármentség summából bizonyos részt nékie is fog a' Követek Háza ítélni. Azomban reménységében megsalatkozott, mert a' Bíztoóság (mellynek Lafayette Úr tagja volt) nem esmerte el, hogy jussa volna az Országtól kárpotlást kívánni. E' volt a' fő oka boszszús dühének.

Egy Kurír érkezett Bétsből Május 8-ikán Párisba, melly hirül hozta, hogy Hertzeg Laval-Montmorency nem fogadta el a' Királytól nékie ajánlott Külső Ministerséget.

A' Constitutionnel azt hirleli (egynehány nap alatt kétszer írta), hogy az O l a s z O r s z á g i F e j e d e l m e k R ó m á b a n C o n g e s s u s t f o g n a k t a r t a n i , A u s t r i a a k a r a t j á b ó l . — M e s e !

N é m e t O r s z á g .

Ő Fge a' Baváriai Király a' f. H. 12-kén Rómából a' honnan April. 29-kén indult vala ki, Münkhenben haza érkezett. — Az Anhalt-Koetheni Hertzeg egy parantsolatban keményen tilalmazza, hogy valamelly könyvnek mássa az eredeti után kinyomtatassék, mind addig, míg annak Szerzője életben vagyon. — A' Hesseni Választó Fejedelem Titkos-tanátsos Báró N. M. Rothschild Urat Londonban az Arany-Oroszlán Házi rendjének közép keresztjével, 's hasonlóképpen az ifjabb Báró A. Rothschild Finantz-tanátsos Urat ugyan azon Rendnek kis keresztjével megajándékozni méltoztatott.

P á p a B i r t o k a.

April. 29-kén Gróf Lützwow Aus-triai Követ a' Szent Széknél, a' Vatikán Palotába felmenvén által adta Monarchájának Szerentséltető-levelét Ő Szent-ségének, 's egyszersmind egy másodikat is, mellyben Ts. K. Követté meghatalmaztatik. Gróf Lützwow ezen leveleknek általnyujtásakor egy rövid beszédet tartott Ő Szentségéhez, mellyre a' Szent Atya Ő Ts. K. Apostoli Felségéhez való legbelsőbb szeretetének és barátságának kifejezésével felelt. A' késérő-sereg, melly a' Követ Urat felmentében 's lejötteben követte, igen számos és fényes vala, és mindenütt fényes rangjához méltó katonai megtiszteltetéssel fogadtatott. — Május 2-ikán hasonló Udvarlást tett Gróf Celles Hollandiai Követ.

Gordon Robert Ur Nagy Britanniai Követ a' Portánál, a' nélkül hogy Rómában megállott volna, itt tsak keresztül utazott Nápolyba, a' hol hajóra fog ülni Konstantzinápolyba. Gen. Guillemint Frantzia Követ a' Portánál, April. 29-kén már vissza ment innen Nápolyba. —

S v é t z i a.

April. 27-kén temettetett el Stokholmban a' megholt S ó f i a A l b e r t i n a Kir. Hertzegaszszony. — Bojanovszky Úr Burkus Királyi Oberstlieutenant, Monarchájának némelly megbizásaival Stokholmba jött. — Orosz Generális Suchtelen elméne innen Berlinbe.

Az Országgyűlésén a' Polgári Rend 20 voksal (19 ellen) meghatározta, hogy a' Lottéria, mellynek eltörlését különösen a' Nemesek Háza sürgette, továbbis megtartassék. —

S p a n y o l O r s z á g.

Hertzeg Hija és Generális Gróf Guaqui, mint a' Cadixi Városi Tanáts-nak meghatalmazottjai, April. 5-kén megköszönték a' Királynak, hogy a' városi Kikötőt szabaddá tenni méltóztatott. A' Köszönő beszédet Hertzeg Hija tartotta a' Királyhoz, a' ki a' városnak ezen háládatosságát igen kegyesen vette. — Ő Felsége April. 15-kén költ Rendelése által ismét fél milliom Reált parantsolt adatni a' Posta-jövedelmekből, a' Föld-rengés által szerentsétlenné lett Murcia tartomány lakosainak.

April. 10-dikén Ponferradaban (Leonban, közel Astorgához) reggeli hat óra tájban földrengés tapasztaltott, de a' melly tsak két pertzig (Szekundumig) tartott és az Épületekben semmi kárt nem okozott. De minthogy ezen jelenést hóval és essővel elegyes iszonyú zivatar követte a' nép, — emlékezvén a' Murciai és Valenciai történetekre — felette megrémült.

A' tudósítások Murciaból és Orihuelából folyvást szomorúak. A' földrengés nem szűnik, és a' földnyílások szórják magokból, a' fővenyet, szurkot és a' képzelhetetlen bűdösségű gőzt. Murcia Városa majd egészen pusztán és elhagyattatva áll. Ijedség és zavarodás uralkodik mindenütt; egész Háznépek koldus bontra jutottak, sokan örökös nyomorékokká lettek a' szenvedett test beli sérelem miatt. Neveli a' közönséges inséget a' rossz embereknek, 'siványoknak és gyilkosoknak, elszaporodása a' kik a' pusztán hagyott házakat kirabolják és a' mezőkre futott embereket kunyhójikban megtámadják, hogy tőlök azt a' keveset is elvegyék, a' mit megmentettek. Murciaából azt írják April. 20-káról, hogy Torreviejában és Almoradiban April 18-kán a' földrengés 14 mi-

nutumig (?) tartott és minden Házakat omladékokká változtatott. — A' Levegőben Mártzius 21-kétől fogva szembe-tűnő változásokat vettek észre. Tűz es golyó b i s o k a t leesni a' levegőből — sokszor láttak, és a' Nap 's Hold körül gyakorta sok szivárvány színű gyűrűs karikákat szemléltek. Annakutánna pedig száraz és tartós szeleket Nyúgot-Ejszokról, mellyek minden Vetéseket Murciaában és Loriában elszáraztottak.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervár, Apr. 29-dikén költ hiteles tudósítások szerint, az Orosz hadi seregek parantsolatot vettek, hogy haladék nélkül megindulván, a' hadakozást elkezdjék.

A' külső dolgokra ügyelő Ministrium rendeléséből Intézet állíttatott fel, mellyben a' Kálmuk nyelv taníttatik, hogy a' Kormányszék alkalmas tolmátsokat és hivatalbeli személyeket készíttessen a' Kálmuk Nemzet számára. A' Nyelvnek alsó Tanítója egy Kálmuk Láma vagy Gellong, kinek 800 tállér fizetés van rendelve; az Intézet Directora pedig ki egyszersmind első Professor Dr Schmidt 2500 tallér fizetést húz.

Az utolsó Orosz-Persa háború nevezetes idő szakaszt fog tenni a' napkeleti Literaturában, mert a' győzedelmes Orosz hadak a' többek között Ardebilben a' Sejk-Sefi-Metsset Könyves tárát is birtokába ejtették, a' melly 96 darab Napkeleti kéziratból állott. Van közöttök 18 históriai könyv, nevezetesen megvan ama híres Tabery krónikája is; 38 jeles poétai munka és sok más theologiai, morális, philosophiai, és orvosi könyvek. Különös figyelemre méltók négy tsomó szép írás mustrái mindenféle Arabs és Persa nemeiben az írásnak, a' 9-dik és 10 századból. Nem sokára az

egész gyűjteménynek lajstroma ki fog adatni vizsgálódó értekezéssel együtt. Egy kézirat azt mutatja, hogy ezt az egész Kézíratit tárt a' Nagy Abbas Schah hagyta a' Mosénak 1608-ban, mellynek elején ez vagyon: „Sefide Abbas, Alynak az Abu Tahil fijának sírja küszöbén fekvő kutya (örzö), hagyta ezen könyvet Schah Sefy ditsösséges sírjának; és minden, a' kinek tsak tetszik olvashat benne; de azon feltétel alatt, hogy azt a' sírboltból el ne vigye. A' ki pedig elviszi, szálljon arra Immam Huszeinnak (kivel az Istennek békessége maradjon) vére.

A' Sz. Pétervári Újság hivatalos tudósítás szerint közli azon verekedésnek környülállásos előadását, melly Sizebolinál történt. Ebből kitetszik, a' mint már a' M. Kurírnak 56-dik számjában röviden leírtuk, hogy Hussein Basa parantsolatot vévén Sizebolinak vissza vételére 5500 főből állott rendes katonasággal támadta meg először is azon sántzokat, mellyeket az Oroszok a' városnak oltalmazására dél felől készíttettek; de a' sántzokat véres verekedés után sem vehették meg. Sőt mivel a' viaskodás alatt, a' városbeli őrizet a' Törököket oldalról támadta meg és az által az ellenséget zavarodásba hozta, a' Basának egész hadi népe futásnak eredett 's az erdőben eloszlott; míg onnan ismét öszveszedték magokat és Burgás felé vették útjokat.

Az Oroszok igen nagy munkát fordítottak a' télen által számos hídhajóknak készítésére, olly végből, hogy azoknak segedelmével tavasszal általmehessenek seregeik Szilisztria előtt. Ezek a' hídhajók Kalaras táján készültek 's a' Dunába szakadó Argis vizén oda szerentsésen levitettek. — A' Török foglyok és a' Duna mellyéki várakból hozzánk jött szökevények mind azt vallják, hogy a' várak-

ban igen nagy szükség uralkodik élelem dolgában, különösen Sumlában, a' hova az új Nagy Vezér 12 ezer emberrel már megérkezett. — A' híres Török Vezért Tsapan Oglut, ki most Nikápolyban vezérkedett, a' Sultán parancsolatjára egy hozzá küldetett Kapidsi Basa elfogatta, és számkivetésbe késértette. Úgy beszél-lik, hogy minekelötte a' kirendelt helyé-
re eljutna, ki fog végeztetni. — Oláhor-
szágban az Orosz hadi seregek mindnyájan nagy mozgásban vannak, különösen Gyur-
gyevo és Szilisztria várai felé. — A' Törökök Szilistriából 500 embert által szállítottak a' Dunán 16 hajón. Ezek hirtelen előre nyomultak Rassa nevű falu felé, mellyben Pavlovsky Hadnagy vala tsak 150 emberrel őrizeten. Ez azonnal □ hadi rendbe állította embereit 's úgy ment eleibe az ellenségnek. Kemény har-
tzolás után tsakugyan megszaladtak a' Törökök 's 41 holtakat és 22 foglyokat vesztvén, kik között van Hassan Effendi is, a' Lomi Mosénak Imánja. A' Törö-
köket egészen a' hajójukig üzte az Orosz Hadnagy 's ott azok közül 4-et elvett, hat pedig minthogy felettébb meg volt terhelve, a' rajta voltakkal együtt elsüllyedt. Az Oroszok közül egy altiszt és két köz ember esett el, 25-ten megsebe-
sítették.

Odessai levelek szerint Máj. 4-dikéről, az Orosz tengeri hajós Sereg Greigh Admirális vezérlése alatt Apr. 25-dikán indult ki Sebastopolisból 's útját Burgás felé erányozza.

A' Sz. Pétervári Ujság igen sok rang-
béli előléptetéseket számlál elő az Orosz hadi seregeknél.

Rigából jött levelekben írják, Apr. 22-dikén hogy Fridrichstadt városa, melly oda nem igen messze a' hegyek között fekszik, a' Duna vizének kiáradása által egészen víz alá borított; és

feles számú lakosok fosztattak meg éle-
tektől; valamint marhák is veszték el.

Magyar Ország.

Érsekújvár, Május 1 napján. — Örökre emlékezetes marad városunk lakosi előtt a' mai nap, mellyen itten egy Leány-nevelő-intézet nyitattott meg. — Ezen Intézet lételetét boldogult Flen-
ger Mihály Érsekújvári kalmár', és a' külső Tanáts' egyik tagjának köszönhe-
ti; ki négy esztendővel ez előtt végső rendelésbeli több, és igen nevezetes jó-
tettei között tíz ezer pengő ferintot ha-
gyott azon tzelra, hogy egy Intézet ál-
lítottassék fel, mellyben a' helybéli leány-
kák, a' Sz. Hit, Erköltsiség, 's más egyéb
szükséges tudományokban, valamint min-
den pallérozottabb aszszonyi-kézimunká-
ban, és a' sorsokhoz alkalmaztatott taka-
rékos gazda-aszszonyi ismeretekben in-
gyen taníttassanak, 's neveltessenek. —
Az elhunyt e'béli akarátjának végre haj-
tása Fő-Tisztelendő Kremlicska Já-
nos városi Plébános', Al-Esperest', és az
itteni nemzeti oskolák Directora' gond-
jára vala felsőbb Helyről bízva, a' ki
mindenkör jóra törekedő iparkodását oda
fordította, hogy ezen Intézet minél előbb
virágzó lábra kaphasson; és e' végre a'
töke-pénz' kamatjából nemtsak egy tzel-
erányos házat vett, hanem azt Ő Emi-
nentiájának országunk' Primásának hoz-
zá járult kegyes segedelmével olly álla-
potba is helyhezette, hogy a' Tanítók
alkalmatos lakásokon feljül, két oskolai
osztálllyal, mellyekben száz tanuló illen-
dő renddel elfér, megbővítette.

Kassáról Május 7-dikén. A' Ti-
szamellyéki Énekes és Színjatszó Társa-
ság Húsvét ólta itten mulat, 's várako-
zást meghaladó ügyességgel játszván, az
ide való Közönségnek kellemetes estvéket
szerez; a' honnan a' Színház többnyire

dugva tele van Nézőkkel. Valóban azt lehet mondani, hogy a' kellemetes énekes Déryné; Szerdahelyi, Szentpétery, Páli, Szilágyi, Megyeri Urak 's több társaik is szinte tsudálatos változást tettek itten létek olta, ezen városnak több lakosaiban; mint-hogy még olyanok is kezdenek már most Magyarúl beszélni, a' kik eddig, ha tudtak is, tsinosodásnak tartották, úgy nem beszélni.

T u d ó s í t á s.

A' Méhtartásnak külömbféle Tartományokra, Környékekre, és esztendőkre alkalmaztatott igen könnyű, hasznos, és gyönyörűséges Mődja, mellyet Hazájának hasznára öszveszedett, megpróbált, és maga tulajdon hosszas tapasztalásai után 3 rézre mettszett Táblákkal kiadott K a l o P é t e r az orv. Tud. Doct. Egerben 1816. eszt. n. 8 rétbén 32 árkus az ára 1 fr. 36 kr. Conv. Pénzben.

Találtatik:

Egerben, a' Typographiában Haberl Jó'sef Factor Úrnál.

Pesten, Eggenberger Jó'sef Könyváros Úrnál.

Kassán, Vajda Pál Könyváros Úrnál.

Debreczenben, Özvegy Csáthy Györgyné Könyváros Aszszonynál, és nálam is a' Kiadónál M. Kövesden.

A' méhekben gyönyörködőknek kedvekért, kik az én méhtartásom jövedelméről tölem már több ízben tudakozódtak, vagy azt ezután is tudni kívánják, íme most itten közlöm a' Nagy érdemű Puplicummal az én 4 esztendőbéli méhtartásom jövedelmét, mellyet, ha az Is-

ten éltet, jövendőre tovább folytatván, tsak ebből is világosan ki fog tetszeni az, melly hasznos légyen a' mi Magyar Hazánkban a' méhtartás, hogyha annak rendes módja szerént folytattatik.

Az 1825-ki középszerű esztendőbéli jövedelmem 34 köpű anya-méhek után állott 500 's egynéhány for.ból, és egy köpű szaporodásból.

Az 1826-ki jó esztendőben ismét 34 köpű anya-méhek után (mivel egy köpűvel az anyátlanság által elveszett) az egész méhtartásom jövedelme állott 525 fr.ból, és 24 köpű szaporodásból, mellyekkel a' méheim számát 50 köpűkre szaporítottam.

Az 1827-ki sovány esztendőben pedig 50 köpű anya-méhektől egy szaporodást sem kapván, hasznot is 375 fr.nál többet be nem vehettem.

Az 1828-ki jó esztendőben 50 köpű anya-méhek után a' méhtartásom haszná állott 450 fr.ból, és 12 köpű szaporodásból.

Az egész 4 esztendőbéli haszonvételem tehát ezen tsekélységnek látszó bogarkák után a' méznek és viasznak mostani tsekély árok mellett is áll. öszveséggel minden terhes költség, és fáradság nélkül 1630 fr.ból Vált. Czéd.

A' Kiadó.

A' pénz folyamat Május 18-dikán;
közép árt:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 98 3/8
Az 1820-béli sorsosok, 162 9/10
Az 1821-béli hasonlók, 125 3/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, — — for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1109 forinton
Conv. Pénzben.

Szerkeztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)